

Sene : 2-No. 234
Başmuharriri:
Nizamettin Nazif
Cuma 18 Temmuz 1941

İdarehane: Cağaloğlu, Nuru-
osmaniye caddesi No: 36

Günün En Son Haberlerini Verir
Siyasî Akşam Gazetesi

Gazetemize gönderilen mek-
tuplar Başmuharrir adresine
gönderilmelidir.

**Suriyenin
tam istiklâli,
ne zaman
ilân edilecek**

**Çörçil, Vişinin,
Suriye üzerindeki
haklarını tanıdığını
söyledi**

**Suriyenin istiklâli
ile Fransız "hak"ları
yan yana
getirilebilir mi?**

Nizamettin Nazif

Suriye harbi başlarken İngiltere ile müttefikli hür Fransa, Suriyeyi ve Lübnanı tam ve mutlak bir istiklâle kavuşturacaklarını taahhüt ve ilân etmişlerdi. İşte Suriye harbi bitti. Acaba Lübnan ile Suriyenin tam istiklâli ne gün ilân edilecek?

Suriye muharebesinin devam ettiği otuz üç gün içinde mühtelif imzalarla üç bin üç yüz otuz üç beyanname nesrederek radyolarda mesajlar okutarak Lübnanlılara ve Suriyelilere haklı oldukları istiklâli vereceklerini bildirmiş olan hür Fransa ve İngiltere, bu vâdî tahakkukunu, nihai surette tesbit edecek bir beyannameyi, sonuncu beyannameyi, geçen üç gün içinde neden nesrederememiş bulunuyorlar?

Suriye muharebesinin en civvili günlerinde, Suriye istiklâlini taahhüt eden vesikaların en mühimmi, «Hür Fransanın Suriye Fevkalâde Komiseri» unvanını taşıyan General Katr tarafından imzalanmıştı. Bir General, Suriye Başvekiline şöyle hitap ediyordu:

«Suriyedeki harbin hitamı altında bu vazifem bitmiş olacaktır.»

Yani harp biter bitmez Suriye ve Lübnanın istiklâli de tekemmül etmiş olacaktır.

İşte harp bitti. Fakat General Katr ortada yoktur. Zira, brizat, hiç bir sebep bildirilmeden harbin bitmesinden beş gün evvel başka bir vazifeye tayin edildi. Acaba Katr'ın yeni vazifesine gitmesiyle beraber, bütün taahhütleri de suya mı düşmüş oluyor?

Buna inanmak hata olur sanıyoruz. Bununla beraber, Suriye ile Lübnan hâlâ tam istiklâl verilmiş olduğuna da görüyoruz.

İngiliz kuvvetleri kumandanı General Wilson'ın, Suriye muharebesinde Vişni kuvvetlerine kumanda etmiş olan General Dentz'in murahhası General Döy'ün imzalatığı vesikada, hiç bir siyasî kıymet görmediğini, Vişni hükümeti ilân etmiş bulunuyor.

Vişnin bu kararını bildiren tebliğde şu cümlelere de rastlandık:

«Akkâ'da imzalanan muahede, Fransanın sarkı ile telif edilemez. Kaldı ki bu muahede, Fransanın Suriye ve Lübnandaki hakları hakkında hiç bir teminat vermemektedir. Hangi hak? Maresal Petain Fransası, Suriye ve Lübnan üzerinde hâlâ haklardan dem vurabiliyor. Ve bunun bakımını nasıl bir aksi oluyorsa?»

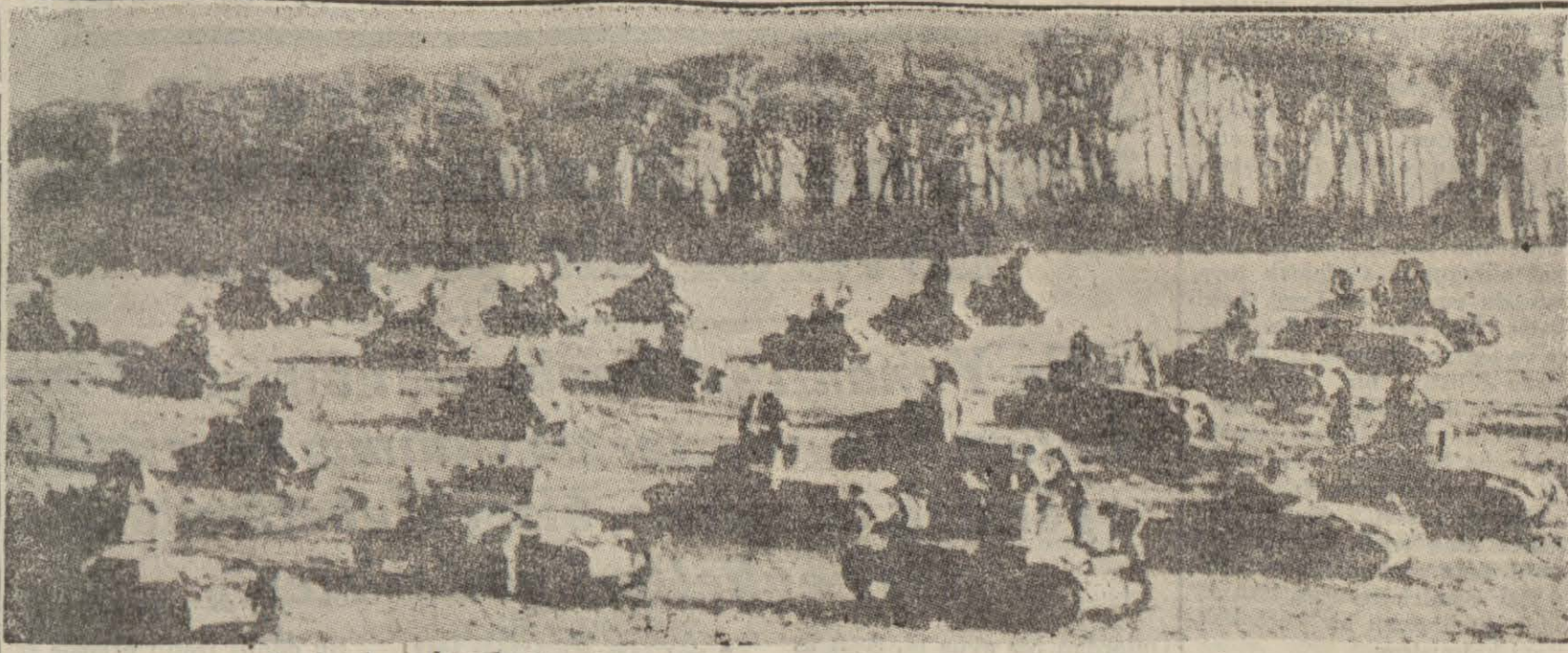
İngiltere Başvekilî Çörçil Avam Kamarasında bir nutuk söylüyor ve şu cümleleri de söylüyor:

«Fransanın Suriye ve Lübnan üzerindeki hakları mahfuzdur.»

Tam istiklâlleri ilân etmek vâdinde bulunduğu Suriye ve Lübnanda, acaba, İngiltere, mandate Fransanın nasıl bir hakkı kalmış olabileceğini tasavvur edebiliyor da dünya huzurunda böyle bir taahhüde girişebiliyor?

Yoksa ortada, yine bir mavi boncuk meselesi mi var. Eğer böyle ise sorup öğrenmek hakkımızdır.

NİZAMETTİN NAZİF
(Devamı üçüncüde)



Smolensk cephesinde bir Alman tank erri pu. taarruza kalkmağa hazır bir vaziyette.

Meçhul ve esrarengiz Suriye...

**Zengin Suriyelinin iliklerini
emmişler, fakirlerin boş gaz
tenekelerini yağma etmişlerdi.**

**Yağma'ya ve
Sağma'ya
artık veda...**

**Müstemleke Fransası bu
aç gözlü yağmanın tadını
kıyamete kadar
unutamıyacaktır!**

Yazan:

Târik Mümtaz

Suriyeyi tam yirmi iki sene ağır gövdesi altında ezen Fransız mandasının, Suriyeliler için müthiş bir kâbus, fakat müstemleke Fransası için, tadına doyumaz bir rüya hatırası bırakarak artık tarihe ve maziye karışmış bulunduğu sanmak istiyoruz.

Fransada, vatanın belkemiği olan Som cephesi kırıldı, herkeşe vız geldi.

Fransanın en son hincemi ve gayzını bağrında gizliyen meşhur Majino devri, kan ve ateş kumağına değil, dişlerini gıcırdatmağına bile vakit bulamadan lâse halinde yere serildi. Bana mısın; diyen olmadı.

Dünyanın limanında dünyanın ve harp tarihlerinin yüzünü kızartacak müthiş bir kâbus oldu. İhtilâl Fransasının tansiyonu normalden ne bir aşığı indi, ne bir yukarı fırladı.

Fakat müslüman ve arab Suriyeye kendisi gibi yabancısı bir (Devamı ikinci sayfa)

**Karilerimizin dikkat nazarına
ehemmiyetle arz olunur:**

**Gazetemizi bazı
yerlerde bulmak
mümkün olmuyor!**

**Gazete müvezzilerini tehdit
eden bir gangster çetesi
türemiştir!**

**Emniyet Direktörlüğünün ve basın kurumu
haysiyet divanının bu işe el koymasını
istiyoruz.**

İki gündüberi, son derece âid ve bayağı bir suikastla karşılaşılmış bulunuyoruz. Şikâgö gangsterlerini hatırlatan sefil

bir çete, garlarda ve vapur iskelelerinde, müvezzilerimizi döverek, tehdit ederek gazetemizin (Devamı üçüncüde)

**ALMAN RESMİ
TEBLİĞİ**

**Hava filolarımız,
Moskova
mıntaka-
sına hücu-
ma baş-
ladı!**

Londra, 18 (A.A.) — «Alman resmi tebliği»: Cephenin şimalinden merkezine kadar olan sahada pek müthiş muharebeler Ruslara, ağır mal olarak devam etmektedir. Cenupta, bir misli daha tarihte görülmemiş olan muharebenin neticesi lehimize olacağına dair ilk emareler belirmeğe başlamıştır.

**HARBE AIT BAZI
TAFSİLÂT**

Londra, 18 (A.A.) — D. N. B. nin verdiği haberlere göre Smolensk Almanların elindedir, Alman tayaraları Moskova mın takasına hücumu başlamıştır. Romanya cephesinde Ruslar gerilemektedir.

**Mihverciler millî
Çin'i terkettiler**

Çunking, 18 (A.A.) — Mihver devletleri diplomatlarının son kısmı da tayarale ile Fransız Hindicinisine hareket etmiştir.

Mihver devletleri tebaasından üçüncü ve gazeteciler, bundan bir kaç gün evvel otomobillerle Çunking'den ayrılmışlardır.

**İtalya ve Bulgaristan
Bulgar Başvekilî
Romaya gidiyor.**

Sofya, 18 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor:

Bulgar Başvekilî B. Filof ile hariciye nazırı B. Popof, 21 temmuzda Romayı resmen ziyaret edeceklerdir.

**Bir Alman gazete-
si Ruzvelt'i it-
ham ediyor**

**Siz beşeriyetin
davasına iha-
net ettiniz!**

**Sovyetler'i bir an-
laşma yapmak
Amerikanın siyasî
ananesine uymaz**

Berlin, 18 (A.A.) — «Berliner Börsen Zeitung» gazetesi, Amerikanın Sovyetler Birliğine karşı 1917 den 1933 e kadar takip ettiği siyasî resmî vesikalara istinaden tetik ederek diyor ki:

«B. Ruzveltin Sovyetler ile işbirliği yapmak siyasî, Amerikanın komünistlik aleyhindeki ananevi siyasîni bozmuş ve 1917 den beri bütün Amerika hükümetlerinin tuttuğu esas prensipi ortadan kaldırmıştır. Bu prensip ilk defa olarak 19 ikinciteğin 1933 te Amerika ile Sovyetler Birliği arasında siyasî münasebetlerin tekrar teşisi için Ruzvelt ta-

**RUS RESMİ
TEBLİĞİ**

**Taarruz
netice
hakkında
bir fikir
vermeden
devam
ediyor!**

Londra, 18 (A.A.) — «Sovyet resmi tebliği»: Piskof - Smolensk - Volinsk arasındaki geniş ahada, evvelki gün ve dün devam etmiş olan muharebeler, netice hakkında bir fikir vermek mükânı olmadan, her ân şiddetini arttırmakta ve büyümektedir.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Hakikat, Peyami'nin bildiği veya ileri sürmek istediğinin tamamen aksinedir. Birkerre, «ebedi hürriyet» fikri yanlış ve bâtil bir tasavvurdur. Bütün sosyolojik izahlar bunu reddeder; hatâ dinler bile. Buna mukabil, hürriyetin inkısaflı seyirleri ve bunu gösteren deliller, bu müessesenin bütün diğer benzerleri gibi, n i s b i olduğunu, binaenaleyh mutlak ve «ebedi» olmadığını gösterir.

«İnkılâbın ebedi olmadığı» keyfiyetine gelince... Süphesiz hiçbir inkılâb ebedi değildir. Fakat her inkılâba hâkim olan ana fikir, Peyami'nin zannettiğinin aksine, «ebedilik» fikridir. Çünkü her inkılâb «nihai hal çareleri» ni de birlikte getirdiğine inanır.

Peyami önce bu noktaları öğrensini.

**RUS RESMİ
TEBLİĞİ**

**Taarruz
netice
hakkında
bir fikir
vermeden
devam
ediyor!**

Londra, 18 (A.A.) — «Sovyet resmi tebliği»: Piskof - Smolensk - Volinsk arasındaki geniş ahada, evvelki gün ve dün devam etmiş olan muharebeler, netice hakkında bir fikir vermek mükânı olmadan, her ân şiddetini arttırmakta ve büyümektedir.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Hakikat, Peyami'nin bildiği veya ileri sürmek istediğinin tamamen aksinedir. Birkerre, «ebedi hürriyet» fikri yanlış ve bâtil bir tasavvurdur. Bütün sosyolojik izahlar bunu reddeder; hatâ dinler bile. Buna mukabil, hürriyetin inkısaflı seyirleri ve bunu gösteren deliller, bu müessesenin bütün diğer benzerleri gibi, n i s b i olduğunu, binaenaleyh mutlak ve «ebedi» olmadığını gösterir.

«İnkılâbın ebedi olmadığı» keyfiyetine gelince... Süphesiz hiçbir inkılâb ebedi değildir. Fakat her inkılâba hâkim olan ana fikir, Peyami'nin zannettiğinin aksine, «ebedilik» fikridir. Çünkü her inkılâb «nihai hal çareleri» ni de birlikte getirdiğine inanır.

Peyami önce bu noktaları öğrensini.

**ALMAN RESMİ
TEBLİĞİ**

**Hava filolarımız,
Moskova
mıntaka-
sına hücu-
ma baş-
ladı!**

Londra, 18 (A.A.) — «Alman resmi tebliği»: Cephenin şimalinden merkezine kadar olan sahada pek müthiş muharebeler Ruslara, ağır mal olarak devam etmektedir. Cenupta, bir misli daha tarihte görülmemiş olan muharebenin neticesi lehimize olacağına dair ilk emareler belirmeğe başlamıştır.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Hakikat, Peyami'nin bildiği veya ileri sürmek istediğinin tamamen aksinedir. Birkerre, «ebedi hürriyet» fikri yanlış ve bâtil bir tasavvurdur. Bütün sosyolojik izahlar bunu reddeder; hatâ dinler bile. Buna mukabil, hürriyetin inkısaflı seyirleri ve bunu gösteren deliller, bu müessesenin bütün diğer benzerleri gibi, n i s b i olduğunu, binaenaleyh mutlak ve «ebedi» olmadığını gösterir.

«İnkılâbın ebedi olmadığı» keyfiyetine gelince... Süphesiz hiçbir inkılâb ebedi değildir. Fakat her inkılâba hâkim olan ana fikir, Peyami'nin zannettiğinin aksine, «ebedilik» fikridir. Çünkü her inkılâb «nihai hal çareleri» ni de birlikte getirdiğine inanır.

Peyami önce bu noktaları öğrensini.

**RUS RESMİ
TEBLİĞİ**

**Taarruz
netice
hakkında
bir fikir
vermeden
devam
ediyor!**

Londra, 18 (A.A.) — «Sovyet resmi tebliği»: Piskof - Smolensk - Volinsk arasındaki geniş ahada, evvelki gün ve dün devam etmiş olan muharebeler, netice hakkında bir fikir vermek mükânı olmadan, her ân şiddetini arttırmakta ve büyümektedir.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

**RUS RESMİ
TEBLİĞİ**

**Taarruz
netice
hakkında
bir fikir
vermeden
devam
ediyor!**

Londra, 18 (A.A.) — «Sovyet resmi tebliği»: Piskof - Smolensk - Volinsk arasındaki geniş ahada, evvelki gün ve dün devam etmiş olan muharebeler, netice hakkında bir fikir vermek mükânı olmadan, her ân şiddetini arttırmakta ve büyümektedir.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Hakikat, Peyami'nin bildiği veya ileri sürmek istediğinin tamamen aksinedir. Birkerre, «ebedi hürriyet» fikri yanlış ve bâtil bir tasavvurdur. Bütün sosyolojik izahlar bunu reddeder; hatâ dinler bile. Buna mukabil, hürriyetin inkısaflı seyirleri ve bunu gösteren deliller, bu müessesenin bütün diğer benzerleri gibi, n i s b i olduğunu, binaenaleyh mutlak ve «ebedi» olmadığını gösterir.

«İnkılâbın ebedi olmadığı» keyfiyetine gelince... Süphesiz hiçbir inkılâb ebedi değildir. Fakat her inkılâba hâkim olan ana fikir, Peyami'nin zannettiğinin aksine, «ebedilik» fikridir. Çünkü her inkılâb «nihai hal çareleri» ni de birlikte getirdiğine inanır.

Peyami önce bu noktaları öğrensini.

**ALMAN RESMİ
TEBLİĞİ**

**Hava filolarımız,
Moskova
mıntaka-
sına hücu-
ma baş-
ladı!**

Londra, 18 (A.A.) — «Alman resmi tebliği»: Cephenin şimalinden merkezine kadar olan sahada pek müthiş muharebeler Ruslara, ağır mal olarak devam etmektedir. Cenupta, bir misli daha tarihte görülmemiş olan muharebenin neticesi lehimize olacağına dair ilk emareler belirmeğe başlamıştır.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Hakikat, Peyami'nin bildiği veya ileri sürmek istediğinin tamamen aksinedir. Birkerre, «ebedi hürriyet» fikri yanlış ve bâtil bir tasavvurdur. Bütün sosyolojik izahlar bunu reddeder; hatâ dinler bile. Buna mukabil, hürriyetin inkısaflı seyirleri ve bunu gösteren deliller, bu müessesenin bütün diğer benzerleri gibi, n i s b i olduğunu, binaenaleyh mutlak ve «ebedi» olmadığını gösterir.

«İnkılâbın ebedi olmadığı» keyfiyetine gelince... Süphesiz hiçbir inkılâb ebedi değildir. Fakat her inkılâba hâkim olan ana fikir, Peyami'nin zannettiğinin aksine, «ebedilik» fikridir. Çünkü her inkılâb «nihai hal çareleri» ni de birlikte getirdiğine inanır.

Peyami önce bu noktaları öğrensini.

**RUS RESMİ
TEBLİĞİ**

**Taarruz
netice
hakkında
bir fikir
vermeden
devam
ediyor!**

Londra, 18 (A.A.) — «Sovyet resmi tebliği»: Piskof - Smolensk - Volinsk arasındaki geniş ahada, evvelki gün ve dün devam etmiş olan muharebeler, netice hakkında bir fikir vermek mükânı olmadan, her ân şiddetini arttırmakta ve büyümektedir.

Sovyet hava filoları birçok yerlerde hava hakimiyetini muhafaza etmektedir. Dün gece düşmanın birçok hava meydanları bombardıman edilmiştir. 98 Alman tayarası imha edilmiştir. 3 Sovyet tayarası geri dönmüştür.

**Lindberg
Amerika Da-
hiliye nazırın-
dan tarziye
istedi!**

Birkaç Satırla...

**Peyami
Safaya
cevap
Hâmid Refik**

**Yazının bir yerinde Auguste
Compte'lardan Charles Maurras-
lardan, Ernest Renan'lardan ebedi
hürriyet anlayışının münkirle-
ri sıfatıyla bahsettiği, ve hüküm-
lerin esasını bunların temsil etti-
ği sociolojik veya tarih felsefesi
izahlarına istinad ettirir görün-
düğü halde, nasıl oluyor da «hür-
riyetin ebediliği» gibi tamamen
mevhum, tamamen metafizik bir
iddiyayı tez olarak ileri sürabili-
yor?**

Şimdi gelelim tekrar «hürriyetin ebediliği» fikrine.

Tasarruf bonoları

**Bugün her tarafta
satışa çıktı..**

**Bunları anlmakla Millî
Müdafaaya hizmet etmiş
olacaksınız...**

Maliye Vekili Fuat Ağralı Anadolulu Ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuşlardır:

«— Hâsılatı millî müdafaa ihtiyaçlarına karşılık tutulmak üzere tasarruf bonoları çıkarılması hakkındaki kanunun tatbikına geçilmiş ve bonolar satışa çıkarılmış bulunmaktadır. Halkımız, i-cap ettiği zaman, memleket hizmetinde her türlü fedakârlık ve feragati âzami derecede göstermiştir. Tasarruf bonoları, memleket hizmetini fedakârlık ve feragatle değil, halkın şahsî istifadesine temin ve telif eden müstesna tedbirler arasındadır. Bu itibarla tasarruf sahiplerine en emniyetli ve en sağlam bir kâr temin eden bu bonoların çok büyük bir rağbet göreceğine eminim.

Birçok devletlerin bugün harp halinde bulunması, harp haricinde kalan devletlerin de iktisadî vaziyetleri üzerinde mühim tesirler yapmaktan hâlî kalmamıştır. Bu tesir, memleket müdafaa istilzam ettiği bütün tedbirleri vaktinde almak kararında bulunan bizim için, müdafaa masraflarının artması bakımından, tabiiyle daha büyük olmuştur. Tasarruf bonoları, parasını elinde tutan tasarruf erbabına yüksek faizli çok müesit bir plâsman teşkil edecek, aynı zamanda her gün daha çok artan ve hepsinin normal bütçe dahilinde temini mümkün olmayan millî müdafaa ihtiyaçlarımızı kısmen karşılayabilecektir. Bilhassa (5) ve (25) liralık küçük kupürler sayesinde tasarruf fikrinin ve temayülünün vatandaşlar arasında daha çok yayılmasına da bu bonoların mühim yardımı olacaktır.

Bir cümle ile bulâsa etmek lâzımgelirse sunu söyleyeyim ki tasarruf bonoları almak vatandaşlar için hem memleketi karşı, hem kendi menfaatleri bakımından hakiki bir vazifedir. Herhangi bir fedakârlık teşkil etmeyen, fakat kâr ve menfaat temin eden bu vazifeyi ifaya bütün vatandaşların seve seve koşacaklarından eminim.»



Maresal GÖRING

**Bir Alman harp
tayıyarecisi:**

**Yarbay
Mülders
101 inci
tayıyaresini
düşürdü**

Berlin, 18 (A.A.) — Alman Maresalı Göring, yarbay Mülders'e, bu harpte 101 inci hava muzaferiyeti münasebetiyle hararetle bir tebrik telgrafi göndermiştir.

En Son Havadis'in
Edebi Tefrikası-83



Cemal bey, bomba gibi bir kakhaha atarak Bursalı Tahir beye sordu:

„Şu Binbaşı Enverin nesini beğeniyorsun Allahını seversen?..

Müellifi : Nizamettin Nazif

— Efine fırsat geçmedi de ondan.
Cemal bey, Bursalı Tahir beyin kulaklarında bir bomba gibi patlayan bir kakhaha savurdu.
— Fırsat mı geçmedi? Ayol, daha nasıl fırsat bekliyorsun - nuz?
Herif, umumi müfettişlik kur mayında yıllarca çalıştı. Bir Doğan Recep kadar, bir Teğmen İrfan kadar faydalı olmadı. Şu binbaşı Enverin nesini beğeniyorsun Allahını sever sen?

— Terifiyle bir adam. Hayşiyetini bilen bir adam. Ve... Zeki bir adam.

— Muhakkak ki Bak, bu sonuncu sıfatın, doğrusu ya, eri mi eri... Ne derece kurnaz olduğu sözlerinden belli. Seni bile kandırmasın. Fakat beni kan diramıyacaktır. Daha doğrusu ben ikinci planda kalmaya razı olmayacağım. Kurnazlığın ahmaklara hakikati göstermeye bir parlaklığı vardır. Lakin kurnaz, nihayet bir merhaleye kadar muvaffak olabilir. Enver, bir sinsi çalışması ile, belki etrafında bir kuvvet yaratabilecektir. Amma, işte sana söyleyeyim. Bu kuvveti ben tek yumruğumla dağıtacağım.

Tahir bey muhatabına ters ters bakarak geri çekildi:
— Cemal, beni korkutuyorsun. Gizli cemiyetin mensupları, daha şimdiden birbirlerini yemeğe kalkışlırsa, bilmem yarın akibetimiz ne olur? Sen, bu bozguncu düşüncelerimle, bil ki Abdülhamit için merkez kumandanı Nizam beyden çok daha faydalı oluyorsun. (1)

Bu son cümle Cemal beyi hiddetin en üst derecesine çıkarmıştı. Kolağası, kudurmuş gibi haykırdı:
— Bugünden sonra, sana selâm vermiyeceğim. Beni merkez kumandanı Nizamı bir ayağın altına kalktırsan ha... Arkadaş, bu hareketin cezasını sana ödeteceğim.

(1) Selânik merkez kumandanıydı. Bir suikaste uğradı. Suikasti Enver paşa yapmıştı. Bu zat, Enver paşanın eniştesi idi de. Geçenlerde öldü.

Başmakaleden devam

Başı Birincide
— Kimde bu mavi boncuk? Fransada mı yoksa, Suriye ve Lübnanda mı?
Aldanan kim?
İngiliz asilzadeleri arasında ender yetişmiş yüksek zekâlardan biri olan ve geçenlerde vefat eden meşhur Lord Lloyd, bundan on yıl önce İstanbul'a geldiği zaman, iki üç gazeteci arkadaşını ve beni Perapalasta kabul etmişti.

Yakın sarktaki İngiliz mekteplerinin mürakabesi ile meşgul olduğunu söylemek tevazuunda ısrar eden Lord, hakikatte, İngilterenin Yakın sarkta en nazif müessesisi idi. O günlerde Filistin bir cehennem dönmüştü. Arablarla Yahudiler alabildiğine boğazlaşıyorlar ve fırsat bulduca, birleşip İngilizlere saldıyorlardı.

Hiç unutmam... Bu mevzu temas eden suali, Cumburiye gazetesi'nin diplomatik muhabiri Bay Sami sormuştu. Ben de onun sualine, şu bir kaç kelimeyi katmıştım:
— İngiltere hükümeti, Filistin'deki dahili harpte, hangi tarafı haklı bulmaktadır? İngiltere mesayeti altında bulunan Filistin'in hakiki vaziyetlerini, şüphesiz, kafî derecede incelemiştir, değil mi ekselâns?

Pek zarif bir zat olan Lord, bir müddet burnunu kaşıdıktan sonra gülmüşüyle şu cevabı vermişti:
— Doğrusunu isterseniz, kabahat bizzatıdır. Daha doğrusu: bu kanlı hadiseler, bizim bir talihsizliğimizden doğmuştur. İngiltere, Umumi harpte, Osmanlı imparatorluğuna karşı girmişti. Mücadelede muvaffak olmak için, Arabların dostluğunu kazanmaya mecburdu. Şüphesiz bu dostluğu tediye etmek için çok tahakkümler girirmişti. İyine İngiltere harbin nihayetsiz masraflarını karşılamak için paraya, altın ve mali müzaheretle muhtaçtı. Bunu bize yahudiler temin etmişti. Bilmükaale biz de kendimizi bir «Yahudi vatani» ve «Yahudi» kıldık. Çarpışık bir kı vâdin birbirine telif edilememesinden doğuyor. Biz yahudiler verdığımız sözü tutmüyoruz. Karşımıza Arab çıkıyor.

— Ben hani müstakildim diyordun - müstakil isem, vatani de yahudiyi sokturmam. Değil, senin bana verdiğin sözü tutmadığını anlaşıyor...
Ne demir? Arab, bu düşünce içinde haklıdır. Fakat bu hakkı teslim ettiniz mi, yahudi karşınıza dikiliveriyor?
— Hani bana bir vatan verecektiniz?
Diyor. Velhasıl, İngiltere de ne yapacağını şaşırmıştır.

Suriye ve Lübnana tam istiklâ vadedilmiş olan İngilterenin, şimdi, Fransaya «haklarını muhafaza edileceğini» vâdetmekte olması, hani, Filistinde 25 yıl önce Arablar ve yahudilerle vatanlıkların pazarlıkları hatırlanıyor. Acaba yanılıyor muyum?
Acaba İngiltere, Suriye ve Lübnana karşı verdiği sözü tutmayı tercih edecek mi? Yoksa Yakın sarktaki Fransız menfaatlarını muhafaza etmekle sâdece bir vâdeyi mi tutuyor? Suriye ve Lübnan'ın sematisini avlamak zâifası mı tutulacak?
Öntümüzdeki günlerin hadiselerinden alacağımız cevap, Suriyelilere dönmüştür.
— Bu sefer de yandırmış dostlarımız!
Demeğe mecbur kalın kalın vâdeyi tutmuşuzdur.
NİZAMETTİN NAZİF

Bir Güzel Kadın ve Tarihten Yapraklar

ASPASIYA...

İrânın, küçük Asyadaki Hükümdarlık nâibi Sirüs pek hovarda bir prensti...

“ - Bu Yunanlılar Venüs adlı bir güzel kadından bahsederler ve canımız bu güzeli görmek isteyince, bize, Mabetlerdeki taş heykelleri gösterirler. ”

Onlardan bir avuç al, şişin üstüne koy; iyileşirsin!
Ve bu sözlere söyler, söylemez, yine bir salkınışta güvercin halini almış, «parıltı» edip uçmuş uzaklaşmış...
İşte Milo bunun üzerine mabede gitmişmiş. Ve mihraptan aldığı gül yapraklarını koyar koymaz, yüzündeki şiş imişmiş. Hem de öyle güzelleşmiş ki, görenler ona hayran olup canlı Venüs yapmışlar.

Onlardan bir avuç al, şişin üstüne koy; iyileşirsin!
Ve bu sözlere söyler, söylemez, yine bir salkınışta güvercin halini almış, «parıltı» edip uçmuş uzaklaşmış...
İşte Milo bunun üzerine mabede gitmişmiş. Ve mihraptan aldığı gül yapraklarını koyar koymaz, yüzündeki şiş imişmiş. Hem de öyle güzelleşmiş ki, görenler ona hayran olup canlı Venüs yapmışlar.

— Artık Venüs'ün bir canlısı olduğunu öğrendik. Getirsinler görelim. Methettikleri kadar varsa... Bizde erkeğiz, kadına tapmasını bilenlerdeniz!,

- 4 -

Yazan : Ensarî Bülent

lara bir ceza tertip etmek isterim. Foçaya şimdi yüz atlı gönderiniz. Ne kadar kız tutabilirlerse alıp gelsinler. O canlı Venüsü getirmeyi de unutmasınlar.
Ve yanındaki delikanlılara, kasıklarını patlatacak şiddetli kakhahalar savurtan şu sözlere haykırdı:
— Bu Yunanlılar «Venüs Venüs» derler, bize meçhul bir güzel kadını methederler. Eğer canımız geke de bu güzel kadını görmek istersek, mabetlerindeki heykelleri gösterirler. Nihayet bunun bir canlı olduğunu öğrenebildik. Bakalım getirsinler, görelim. Methettikleri kadar varsa... Biz de erkeğiz... Kadına tapmasını bilenlerdeniz.

Sirüs, Asyaya, Kaldea ve Sümerya ile küçük Asyayı zapt etmiş olan meşhur İrân hükümdarı uzun kollu büyük Ardeşin torunu idi. (*)
İrân tahtında oturan babası ikinci Dara büyük oğlu Ardeşin Asuryayı idareye memur etmiş ve Sirüs'ü de hükümdarlık salâhiyeti ile küçük Asyaya göndermişti.

Sirüs çok ateşli bir zanperestti. Küçük Asya ordusu ile hiç meşgul olmuyor, günlerini gecelerini Lidya delikanlıları ile düşüp kalkarak, İyonya - dan kız getirip oynatarak, kör kötik sarhoş olarak geçiriyordu. Foça mabedindeki hâdiseyi haber aldığı zaman da yine kör kötik oldu. Fakat adamakıllı sizmadan alaylı alaylı gülmüşeyi bildi:
— Foça büyük Yunanlıya böyle bir hakarete bulunmamalıydı... dedi. Perikles gibi bir general her zaman dünyaya gelmez. Şu nankör İyonyalı

Sirüs bu... Emreder de emri yerine getirilmez mi? Derhal atlarına atlayan süvariler gece demeden, gün demeden, hiç dinlenmeden yol aldılar ve bir gece ansızın Foçayı bastılar. Korku ile çirilçipler sokağa fırlayan, bahçeler arasına saklanmaya çabalayan yeşil gözülü kızlardan tam yüz tanesini sürek avına çikmiş gibi avhayarak terkilerine aldılar. Bir kaç kızığı de bir temizece ıslattı canlı Venüsün ki maddüğünü öğren diler. Kızından ayrılmamak için çabalyan Ermontomak bir kılıçta ikiye biçtiler ve tekrar geldikleri gibi hiç bir yerde durup dinlenmeden Sirüsün ordu gâhına döndüler.

Bu dönüş İrânlı prense sev gülleri olan delikanlılar için bir bayram oldu. Kızlar süvarilerin terkilerinden inip Prensin huzuruna çıkarılınca yeşil gözlerin sihiri derhal tesirini gösterdi. Güzel Foça kızlarına aynı zamanda hem masum hem günahkâr bir ifade veren bu gözler karşısında Sirüs çok sabredemedi. Askerleri yanından uzaklaştırdıktan sonra üst üste bir kaç kupa yuvarladı. Delikanlılara haykırdı:
— Soyunuz! Elbiseyi insan görmeğe tahammül edemiyorum.

Lidyalı delikanlılar, zaten Sirüsün sarayında yarı çıplak dolmuşlardı.
Yüz kızın ateşli erkek gözlerine birbirinden güzel bir Venüs endamı göstermesi için iki dakika kâfi geldi.

Delikanlılar sarışın kızların kıl abalarını kaba limon soyar gibi çekip almışlardı. Sirüs dudaklarını yalıyarak bu güzel insan yığınına gözlerini daldırdı. Fakat yine o anda sarap tatan tutan eline genç kızların arasında kırmızı bir kıl abaya sarırlı birini işaret ederek homurdandıydı:
— Ne cesaret! Bu aba içinde duran da kim?

Delikanlılar korku ile birbirlerine baktılar. Sirüsün, emirlerinin bir saniye geciktirilmesinin tahammül etmediğini, kızdığı adamın gırtlığına bir kargı saplayıp gebettiğini bilirlerdi.
Kırmızı kıl abalıda en ufak bir kımlıdan sezmeince hid-detü büsbütün arzi. Tasti bir kenara fırlatarak, küfürler savurarak ona doğru koştu. Lidyalı delikanlılardan birinin omuzuna bir yumruk vurdu:
— Son şu kaltağa... Abasını niçin çıkarmıyor?

Kırmızı abalı kız Miltodan başkası değildi. Delikanlı, Sirüsün sualini Foça lehçesiyle tekrarlayınca kılını kıpırdatmadan cevap verdi:
— Venüz ancak mabette soyunur.

Bu sözler tercüme edilince İrânlı prensin yüzü bir parça yumuşadı. (Daha var)

rum. Lisansızda, müstehcene kaçan bir ikisi müstesna, buna karşılık bir tabir yok. Halbuki Fransız lisanı tasavvuru, ahlakî kusur ve zanfını ifşa etmeksizin, aşk ve alaka işlerindeki hafifliğini, uyarlığını ve âdi şekilde umumîliğe kaçmayan zevkperestliğini tebariz ettirmek istediği böyle bir tip canlandırıyor. Bu tip bizde olmadığı için karşılığı olan mefhum da bittabi mevcut değil. «Mâhude» kelimesinin mânasını iste bu ihtirazi kayıtlar içinde anlamalı. «Mütercim» birini, İris'i oynayan, uçuk maller giyinmiş ve endamını elvanlı bir boyunatıklımın boydanboya sarıldığı Klaris Benü'yi alkışladım, dedi.

Foseri'ye, isidilecek şekilde: — Bilir misin ki bunu giymek için sırtından gömleğini çıkarıyor. Daha sabahleyin tecrübesini yapmıştı... Kollarını altından ve sırtından gömleği görünüyor. Salonu hafif bir râse sarmış. (Daha var)

Esrarengiz
ve meçhul
Suriye...
Yağma'ya
Veda...

(Başı Birincide)
el vândığı gün katolik Fransa kahraman bir ehilalip sövâyesi keshildi.

En üyük düşmanları Almanları olan Almanların motürü ve makineli ordularına karşı en hazırlıklı ordularla on yedi gün güc dayanabilen Fransızlar, Fransanın en büyük dostu ve müttfikli olan İngilterenin zirhli ve makineli ordusuna karşı bir avuç müstemeleğe haseretile, tam bir ay kaplan gibi döğüştiler.

Şimdi Suriyede Fransız sifâhlarının terkediği 15 - temmuz 1941 mütarekesi gününün, bütün Fransada milli matem günü olarak kabul ve ifân edilmesi gibi bir garibe ile karşışmış bulunuyoruz.

Yirmi iki sene evvel Suriyeye medeniyet ve istiklâl götürmek üzere denizleri aşan ve bu mübit topraklarda düğün, bayram sevinçleri arasında dolayan Fransanın, bu yirmi iki sene zarfında Suriyeye neler getirdiğini ve Suriyeden neler götürdüğünü bilenler için ortada saşılacak bir şey yoktur.

Suriye, Fransa için ağzına kadar refah, servet ve saadet dolu mübarek bir tasfiyehane idi. Fransa cemiyetini kapı dışarı ettiği bütün ipten kırılan boşanma serseriler, bütün medeni haklarını Suriye mürekkep faizi ile iade etmiştir.

Fransada, üç göbek yukarıdan iflâs etmiş ne kadar cehi delik kontlar, baronlar, markler varsa, Suriye bu müffis ve sövâde asilzade sürülerine, büyük bir cömürdikle, itibarlarını iade etmiştir.

Bir filliseni rezaleti işlerken meşhud cürüm halinde yalakanı sırtından elbisesi soyulan, afazot edilmiş bir Fransa papasını, Suriye liselerinin en yüksek kürsülerinde mevki vermekle Fransız müstemelekeçileri tereddüt bile etmemişlerdir.

Fransız ordusunda dikiş tuturamayan ne kadar ameliman ve ehliyetiz subay varsa, Suriyeye akın etmişlerdir Bunların kuşruklarına birer müstesar unvanı tahkîmiş ve kaza kaymakamlarına kadar bütün mülkiyet dâirâtilerini başta birer tane muşallat edilmiştir.

Az zamanda bütün Suriye ve Lübnan idaresini ellerine alan bu zilp müstesarların ve bu şumarık Teğmenkicilerin yanından, kaymakamlar, mutasarrıflar, valiler ve nazırlar birer kukla haline gelmişlerdir.

Müstemeleke Fransası Suriyeyi kukla haline getirdikten sonra ağzını timsah gibi açarak İmanları ve gümrüklere dayandı, Suriyenin zengin zahire ambarlarını, zengin Suriyelinin çobleri gibi tamtakir ettikten sonra, Karın kesilen Fransız müstemeleke subayları en fakir Suriye köylüsünün elindeki hoş gaz tenekeylerini varıncıya kadar tenezevli etmekte ve:

— Bahşış! Bahşış! diye yığılmaktan dahi haya etmediler. Metropol Fransasında yeni parlayan bir servet yıldızı görüldüğü vakit, ilk akla gelen hüküm şu olurdu:
— Suriyeden geliyor galiba.

Fransanın sayısız ölümlerine, can, müffislerine refah, sefilîne servet ve unvan kazandıran bu mübarek hazineye karışık olarak Fransanın bir kerocuk olsun teşekkür etmek kadire, nashığını gösterememiştir.

İşte Fransa, bunun matemini duyuyor. Yirmi iki yıl önce, ilk Fransız askerleri Beyrutu çikarken Lübnanda ve Suriyede her zıppe Fransız dostu idi. Bugün sarkî Akdenizden, Fransanın arkasında en ufak bir hasret bırakmadan çekilip gidiyor.
TARİK MÜMTAZ

Cezair
General Veygand umumî valiliğe tayin edildi
Vişi 17 (A. A.) - Ofi: General Veygand Cezair umumî valiliğine tayin edilmiştir. General aynı zamanda Fransız Afrikası umumî delegeliğini muhafaza edecektir.

cehrelerinde aynı yorgunluk oğud, müffehirane tafsilât veremekte başladı: Marki Şörayi Devlet azasındandı. Kont, İmparatoriçenin mabeyinciliğine tayin edilmişti.
Foseri, eline dürbünü alarak Kontese baktı. Bu, güzel karagözlü, tombul, tenizin rengi beyaza çalan bir esmerdi.
— Perde arasında beni tanıtırsın, dedi, vâkta Konta tesadüf etmişim, fakat kabul günlerinde bulunmak istiyorum.
Üst - galerilerden, tehdikâr «susalmı» sesleri yükseldi. Uvertür başladı halde hâlâ gelenler vardı. Geç kalanlar, bütün bir seyirciler safını ayaya kalkmağa zorluyor, locaların kapıları vuruluyor, dış geçitlerden kalın kavgaya sesleri geliyordu. Ve muhavere gürlütileri, tıpkı geveze bir serçe sürüsünün gün batarkenki civiltlarını andırıyordu. Çalkalanan bir baş ve kol halatıydı ki bu, birkimsi oturup rahatını bulmağa çalışıyor, bir kısmı da, son bir göz daha gezdirebilmek için ayakta

durmakta inad ve ısrar gösteriyor. Parteri saran karanlığın derinliklerinden, şiddetli, «Otur! Otur!» sesleri yükseldi. Bir tüperti dalgalandı: Parisi seviz gündenberi meşgul eden şu meşhur Nana'yı iste nihayet tanımak mümkün olabilecekti!
Bu esnada, muhavareler, arasıra yükselen tok sesler haric, gitgede gevşiyerek kesiliyordu. Ve bu baygın mırıldanmalar, bu muhtazir emnilerin ortasında orkestra, bayrağı âhengi çaptın bir gışışlı andırın ufak, kıvrak nağmelerden mürekkep bir valsî terennüm ediyordu. Halk, gidiklanmış gibi daha şimdiden teestim etmekteydi. Ön sıralardaki para ile tutulmuş şakşak-

NANA
Müellifi: EMİL ZOLA
Türkçeye çeviren: HÂMİD REFİK

çılar şiddetle el çırpıyor. Perde açılıyordu.
Boyuna konusan Lafaluz:
— Bak! dedi. Lüsi'nin yanında bir bey var.
Ve sağda, en ön balkonda, Lüsi ile Karolin'in isval etmekte oldukları ön-sıralara baktı. Dip-te, Karolin'in annesinin vakur çehresi ve kusursuz giyinmiş sarı saçlı bir delikanlının profili görünüyordu.
Lafaluz:
— Canım, baksana! ısrarında bulundu. Bir bey var.
Foseri dürbini ile o tarafa doğru bakmak üzereyken birdenbire döndü ve lakeyd bir sesle, sanki o zatın huzuru herkes için tabii ve neticesi hiçbir şey ifade etmemiş gibi:
— Canım! Labordet. Diye mırıldandı.
Arkalandan «Susalmı!» diye bağırdı. Susmağa mecbur oldular.
Şimdi salona bir hareketsizlik çökmüştü. En-ön sıralardan yukarıya doğru, mail bir satih halinde, dik ve dikkatli, kafa tabakaları yükseliyordu. SARI SİN VENÜS'ÜN birinci perdesi Olempe'de geçiyordu. Karton dan vücutte getirilmiş, sun'î lutlarla kaplı ve sağda Jupiter'in tahtı bulunan bir Olempe. İlk görünüşler, refakatlerinde, hep bir ağzından şarkı «koro» söylüyor, ilâhların içtima makamını hazırlamakla meşgul semavi hâdimler «hür-ü gilman» bulunan İris ve Ganimed idi. Ön-sıralardan, yeniden, âhenkter «Bravo!» sesleri yükseldi.
Halk, şaşalamış, beklüyordu. Lafaluz, bu sırada, Bordenav'ın mâhudelerinden (« mâhude» kelimesini «petite femme» mukabili olmak üzere kullanıyo-

En Son Havadis'in zabıta romanı : 15

GÖRÜNMEYEN KATİL

Türkçeye Çeviren: Faruk Fenik

Clarkson Parry dikkatle baktı. Demiri kaldıranak pan-curları açtı. Aşağıda, bahçenin tarhları ve çakıllı yolu bulunu-yordu. Arkadaşın bir müddet dışarı baktı sonra pancurları esikisi gibi kapayarak, pencereyi indirdi. Omuzlarını kaldıra rak:

— Buradan çıkabilmeğe im-kân yok dedi.

Başını evet makamında sal-ladım.

Sonra gömineye gittik. Fakat Lattimer'in de dediği gibi bacağı çok dardı. Oradan her-bağcı bir şeyin geçebilmesi me-haldü.

Clarkson Perry bir müddet düşünceye daldı. Nihayet:

— Çok karışık mesele... dedi. Dışarı, kapıdan, pencere-den, gömineden çıkılmazsa ne-reben çıkılır?

Utana utana:

— Belki gizli bir geçit... Du-varda gizli bir kapı falan. Di-ye fikir yürütmek istedi.

— Yeri o kadar iyi muaye-ne ettim ki. Bundan sonra bu-tarda kapı, merdiven gibi bir şey bulunursa, tımarhaneye gi-receğim. Hayır, hayır... Böyle bir şey mevcut değil... Duvar-lara gelince... Vallahı onlar hakkında o kadar katı bir fi-kir yürütemem. Gelin sizinle beraber araştıralım, belki bir şeyler keşfederiz.

Yavaş yavaş, adım adım o-danın dört bir tarafını döndük duvarlara küçük küçük darbe-ler vuruyorduk. Kulağımıza köf bir ses geliyordu. Üstelik duvarlarda etajerğ raf gibi şey-ler de yoktu. Bir kapı, bir gö-mine bir de pencere deliği var-dı. İşte o kadar. Bunda da hiç bir neticeye varamamıştık. Ar-kaşım gömineye saldırdı. Fakat bütün gayretine rağmen üs-tündeki mermeri yerinden bir-le kıpırdatamadı. Nihayet ba-na döndü. Yüzünde acı bir is-tişle okunuyordu. Tavana ba-karak:

Tavanda da hiç bir delik yok gibi, dedi. Delik olsaydı katil tavana nasıl çıkabilirdi ki?... Uğması icap ederdi. Anlaşmaz bir dava... Şarlı, mademki şimdilik katilin nere-den sıvıştığını anlayabilmemi-ze imkân yok, başka bir yol tu-talım... Cinayeti baştan can-landırarak...

Eğilerek göminenin yanın-daki koltuğu muayene etti. Son-ra yerlerini bozmağa çalışarak devrilmiş olan masayı, ve is-tişlemleri gözden geçirdi. Da-ha sonra yerde yatan cesede doğru geldi.

Bir kaç adım ötede bir ro-velerin durduğunu görmüş-tüm. Biraz daha ileride de bir mendil vardı. Pis, kan lekeli bir mendil... Arkadaşım bunla-rı eline aldı iyice tetkik etti. Ve yine eski yerlerine koydu. Nihayet eğilerek cesedin göğ-sündeki hançere dikkatle bak-tı.

Aradığını bulmuş bir adam tavale Raymond'a döndü. Bu zavallı genç kardeşinin cesedi yanında uzun müddet durduk-tan sonra bir koltuğa yıkılmış, başını elleri arasına almış öyle-ce kalmıştı. Sanki hariçle bü-tün alakasını kesmişti.

Clarkson - Parry:

— Raymond, dedi. Kendi-nizi bu kadar kapıp koyverme-yin. Haydi gidip bana Latti-mer'i çağırın. Sonra da biraz sofada oturun. Sizin yeriniz burası değil. İcap ederse sizi çağırırım.

Genç adamın baktıklarından keder akıyordu. Ne kadar ıztı-rap çektiği her halinden belliy-di. Güçlele ayağa kalktı ve o-danın bir müddet baktıklarile ta-kip etti. Sonunda:

— Hakikaten, çok mütees-

sir. Hakki da var zavallı go-cuk. Hah işte Lattimer de gel-di. Lütfen şu yerdeki tabanca-yı bir tetkik eder mısınız? Onu şimdiye kadar başka bir yerde hiç görmüş müydünüz?

Metrodotel, kendisine söylen-diği gibi yaptı. Doğrudluğu za-man yüzü bir heyret ifade ed-iyordu. Bir kaç defa yutkundü sonra:

— Bu revolver benimdir, dedi.

Clarkson - Parry hafifçe gülümsedi:

— Ya bu gizli mendil?

— O da benim..

— Şu hançer?

Lattimer, cesede doğru eğil-di:

— O da benim, dedi.

Arkadaşına dehşetle baki-yordu. Büyük bir korku ve şa-kınlığa kapılmıştı.

Arkadaşım:

— Pekâlâ Lattimer, dedi. Size şunu söyleyeyim ki kat'i-yen sizden şüphelenmiyorum. Bu eşyaları ne zaman kaybetmişiniz?

Bu sözler Metrodotele biraz emniyet vermişti. Başını kaşı-yarak düşünceye vardı:

— Röverlerle hançer, oda-da bir çantanın içinde idiler. Onları oradan ben almadım. Seyahate çıkarken her zaman yanına silâh alırım möyö..

Bu, eski bir âdetimdir. Çek-mecemde de bir deste mendil-im var. /ginde bir tanesinin yok olması nazarı dikkatimi çekmedi. Ben hiç bir şey bil-miyorum.

Clarkson - Parry «peki» der gibi başını salladı. Sonra ona «gidebilirsiniz!» dedikten sonra bana:

— Şüpheleri bu eski asker-üzerinde toplamak istemişler. Bunda muhakkak bir kasi- var. Mendil üzerinde markas, vardı. Bunu görünce, silâhla-rın da kime ait olduğuna da, malûmatı olabileceği hatırıma geldi. Şimdi sana cinayetin na-sıl işlendiğini anlatayım. Ge-orge şu koltukta oturuyordu. Odaya katil girdi. Aralarında geçen muhaverenin bir kısmı-madam Lattimer de işitmiş-tir.

Adam maktule kendisini öl-düreceğini bildirdi. Zavallı maktul ölümüne mahkûm oldu-ğunu işitince büyük bir hayre-te düştü. Evvelâ adamın alay ettiğini sandı, fakat işin şaka götürür tarafı olmadığını an-la-yınca durup enayi gibi kendi-sini öldürtmekte elinden geldiği kadar kendini müdafaa etmeğe karar verdi. Bu mak-satla yerinden fırladı. Bu ha-reketle de şu masayı devirdi. Mütecevazin elinden tabancayı züsrümeye muvaffak oldu. Silâh yere düşünce patladı ve kurşun tavanda gördüğümüz şu deliği açtı.

Şimdi vücut vücutte bir mü-cadele başlamıştı. Mücadele es-nasında sandalyeler de devril-di. Nihayet katil daha tetk dav-ranarak hançerini çekmek fır-satını buldu ve Georg'a sapla-dı. Adamağız aldığı yaraların tesirile de yuvarlanınca, katil de mendil ile tabancayı orada bırakarak kaçtı. Nasil ve nere-den kaçtığını şimdilik tahmin edemiyorum.

Clarkson - Parry, durdu. Bir sigara yaktı. Ben, onun an-lattığı sahneyi gözümle canlan-dırıyordum. Nihayet:

— Mademki Lattimer aley-hindeki deiller onun üzerine şüpheli çekmiyor. Bizi haklı katile götürcek bir iz göremi-yorum.

Clarkson - Parry elile men-dili göstererek:

— Evet, şundan başka bir iz, be nde gremiyorum, dedi.

— Devamı var —

Yakın Tarihten bir sahife: 3**“Kremlin Sarayı,, nda geçirdiğim geceler...****Kremlin bir saray değildir Yüksek surlarla çevrili bir ortaçağ kalesidir ki içinde bir küçük kasaba vardır.**Yazan: **Nizamettin Nazif**

Kremlin görmeyenler, yahut yalnız surlarının kenarından geçenler veya sadece fotoğraflarını görmüş olanlar, sanırlarki Kremlin, büyük bir saraydır.

Hayır, Kremlin, bir saray değildir. Ortaçağı bütün hatları ve havası ile canlandırın o yüksek surlar, bir saray değil bir mahalleli, bir saraylar ve kiliseler mahallesini muhafaza etmektedir.

Kremlin, hususi tiyatrosu, kışlaları, ahırları, muhtelif köşklere, daireleri ve her biri Ortodoks hristiyanlığın bir sanat hazinesi addedilmeğe değer zarif ve çok süslü kiliseleri ile küçük bir kasabaya da benzetebilir.

Bu küçük kasaba Çarı, saray tesrifatına dahil bütün maiyeti ve hassa kuvvetleri ile birlikte barındırmak için kurulmuştur. Bir bakıma eski Fransız krallarının meşhur saray mahallesine olan Versailles'a benzetilebilir. Fakat sanırım ki bizim saraylarla bir mukayese yapmak Kremlin hakkında daha iyi bir fikir verebilir.

«Yıldız»ı gezdiniz mi? Gezmedinizse Boğaza giderken vapurdan Beşiktaş ve Ortaköy surlarına bakınız. Her tarafı çifte duvarla çevrili engin bir kuru içinde küçük küçük büyük büyük bir çok binalar görüreceksiniz. Bu duvarları en az altı misli yüksekliğine ve Yedikule surları gibi tepelerine mazgallar ilâve ediniz ve bütün ağaçları kesip atınız. İçerideki ahsap binaların da hep kârgir olduğunu farzediniz. İşte Kremlin budur. Zaten Yıldız, Kremlin Moskovada kurmuş olan sebeplerini aynı ile İstanbulda kurulmuş bir indir.

Müstebid Rus Çarları, nasıl canlarını korumak endişesiyle yaşamışlarsa Yıldızın mimarı olan imparator İkinci Abdülhamid de, hep canını korumak endişesi ile yaşamış de-

Bir Gangster Çetesi

(Başı birinci sahifede)

Yayımına mâni olmaktadır. Bu nu, karilerimiz tarafından, son günlerde yapılan müraعاتlar üzerine yaptığımız tetkiklerden anladık. Bu sefil çete, tüccarları de muhtelif şekillerde tehdit ederek, askı yerlerinden gazetemize ait nüshaları çıkartmakta ve gazetemi arayanlara:

— Çıkmadı efendim...

— Çıkıyor efendim...

— Çıkıyacak efendim...

Gibilerden yalanlar söylemekte ve söylemektedir. Vatandaşlık haklarına, ticaretin hür olması telâkkilerimize, şehrin emniyet kadrosuna ve bütün iyi hislerimizize topyekür sultak yapan bu çete hakkında, lazım gelen tedbirlerin alınması elbette geçismiyecaktır.

Karilerimizin, her gün saad-birden itibaren gazetemi her yerde bulubilmelerini temine çalışmaktayız. Hususî müvezzirlerimiz Kadıköyde, Üsküdar'da Adalarda, Boğaz sahillerinde köylerde, ve şehrin her tarafında dolasmaktadır. Binaenaleyh: «En Son Havadis» i arayıp «vaktur, çıkmadı» şeklinde bir cevap veren müvezzir, bir gangster çetesine dahil bulunduğunu anlamalarını ve diğer bir müvezzirden gazetemi mutlak tedarik edileceklerini karilerimize bildiririz.

Maydanöz muhtekirlerinde daha az zararlı olmayan, bu serirler üzerine Emniyet direktörlüğünün dikkat nazarını çekmeyi de failde görüyoruz. Ayrıca, Basın müdürlüğünün Haysiyet divanını da, bu serirlerle birliği yapmakta oldukları hissedilen bazı gazete sahipleri ile dikkatle alakadar olmağa davet etmek mevkilindediz.

Yeni tursucular belirmesine ve İstanbul'un bir Canlı Bel'e dönmesine imkân bulamıyacaklarını bu sefiller ve kendilerinin teşvik ve himaye edenler anlamadırlar.

göl midir?

Yıkılması uğrunda hayatlarını israf etmiş oldukları Çarlığı devirdikten sonra, u-mumi karargâhlarını, Çarlığın en büyük sembolleri olan bu saraya yerleştirdiklerinden dolayı Lenin ile arkadaşlarına yan bakmak doğru olmaz. Zira onlar ki en kanlı bir ihtilâlin eserler olmuştur: onların, Çarlardan çok daha fazla bir dikkatle hayatlarını korumak endişesine

kapılmalarından daha tabii bir hal olamazdı.

İktidar mevkiine geçmek kolay olmuştur.

Fakat bu mevkiide tutunmak elbette güç olacaktır. Ve gözlerini daldan budaktan sakınmayan milyonlarca düşmanın binbir tehdidi karşısında, her gün keşfedilen yüzlerce suikast teşkilâtı arasında yaşamak ve «ihtilâllerini yaşatmak, ancak böyle bir sur içinde karargâh kur-

Ağır ceza mahkemesindeki hâdise nasıl ceryan etti?**Rek şık giyinmiş olan maznun, bıçağı kiravatının altında saklamıştı**

Dün birinci ağır ceza mahkemesinde şayanı hayret ve müessif bir hâdise olmuştur. Bundan dört sen evvel babası ve ağabeyisini öldürmekten suç Zeki muhakemenin ceryanı esnasında hazır bulunan kardeşi Sıtkıya bıçakla hücum etmiştir.

Vakanın tafsilâtı

Saat 14,30 da birinci ağır ceza mahkemesinin önü bir mahşeri andırıyordu. Uzun boylu mübaşirin gür sesini duyuyoruz.

— Zekiiii... Sıtkıııı...

Bütün gözler mevkuf Zekide. Maznun ağır adımlarla merdivenlerden çıkıyor. Kardeşi Sıtkı serbesttir. Beraber içeri giriyorlar. Çıt yok.

Zeki müdafasını yapıyor

Reis suçluya müdafasını yapıyor. Zeki müdafasını söylüyordu. Zeki çok asabî idi. Kardeşi Sıtkıya dönerek: «Bu namussuz herif!» diye söze başladı ve ilâve etti:

— «Babamı ben öldürmedim, yalnız kardeşimi öldürdüm, Babamın katili yalnız bu rezil hayduttur! Benim babam öldürdüğümü söylüyorlar. Yalandır. Diyorum size. Asıl katil Sıtkıdır. Yani şu erzel, namussuz herifdir.»

Herkes, gözlerini ona dikmişti. Asabiyeti her an artıyor ve ikide bir kiravatı oynuyor du. Nihayet sustu. Şimdi bir çocuk kadar masum bir tavırdı. Yerine oturdu. Sıra Sıtkıya gelmişti. O sert bir sesle homurdandı:

— Reis bey, inanmayın bundan. Babamın ölümünden azap duyan yegâne evlâdî benim. Bu adam ki kardeşimdir. On-dan nefret ediyorum. Zira babamın ve ağabeyimin katili-dir.

Fakat Sıtkı henüz sözünü bitirmemişti ki, Zekinin elini kiravatına attığı görüldü ve o an da bir bıçak şimşek çakarak havada parladı. Herkes hayretle bakakaldı. Mevkuf Zeki, bıçağını çektiği gibi, büyük bir güçlülte kopuyor ve maznun kardeşi Sıtkının üzerine, bir yıldırım hızı ile hücum etti.

Sıtkı, can havâşıyla hakimlerin kürsüsünün altına daldı. Mevkufu muhafazaya me-mur jandarma: Silâhı katile çevirerek haykardı:

— Kimıldama! yakarım!

Bu tehdide rağmen Zeki şiddetle saldırdı. İşte bu sırada az kalsın, pek müessif bir hâdise oluyordu. Müdahale etmek iste-yen adliye polisi Saadetün Şener, gözü deñnen maznunun bıçağı ile yere serliverecekti.

Vişi kabinesinde değişiklik

Vişi, 18 (A.A.) — İyî malûmat alan mahfillerde beyan olunduğuna göre kabine tadilatı pek muhtemel olarak işe ve de-hilîye tezyütleri inhisar edecektir.

Büyük elçi de Brinon'un hari-cîye nezaretine tayin edileceği haberleri tezyüt etmemektedir.

YENİ İŞE NAZİR

Vişi, 18 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre ziraat nazırı B. Caziot, istifası kabul edilen B. Achard'ın yerine işe nazırlığına tayin edilmiştir.

B. Caziot, hem ziraat nezaretini, hem de işe nezaretini idare edecektir. Bu suretle bu iki him nezaret bir kişinin uhdesinde birleştirilmiş oluyor.

Yeni ve eski diplomasi

İngiltere hariciye nezareti müsteşarı bu sabah bir konferans verdi

İngiliz Hariciye Nezareti Müsteşarı Mr. Bulter «Günün Meseleleri» serisine dahil olarak bugün Londra radyosunda «Eski ve yeni Diplomasi» mev-zulu bir konuşma yapacaktır. Bu konuşma Türkiye yaz saa-

tiler 9 da 31.55, 25.53, 19.82; 42.46, 19.66, 31.25 metre üzerinde dinlenebilmiştir.

ETİBANK Müfettiş muavinliği imtihanı tehir edildi

1 — 19.7.941 Cumartesi günün yapılaacağı ev-velce gazetelerle ilân edilmiş olan Eti Bank Müfettiş Muavinliği im-tihanı, görülen lüzum üzere, 7.8.941 Perşembe günü saat dokuzda teahh edilmiştir.

2 — Bu imtihan için müracaatta bulunmuş ve müracaatlarının kabul edildiği kendilerine bildirilmiş olanların mez-

Maarif matbaası müdürlüğünden.

Cinsi	Beher Kg.	satın alı-nacak Kilo	Tutarı L. K.	% 7,5 Mu-vakkat te-minat L. K.
Karışık 8 punto Sorbon harf	3 —	149	447 —	
8 punto Sorbon çelik işa-retli harf için.	3 —	15 A.	54 —	74 21
10 punto Sorbon harfi.	2 75	118	324 50	
8 punto anterlin	1 40	100	140 —	
İşaretili harf.	3 —	8	24 —	989 50

Yukarıda nev'i ve miktarı yazılı harufatın açık eksiltmesi 19.VII. 1941 Cumartesi günü saat 10 da İstanbulda Çağaloğlunda Yüksek Okullar Muhasebeciliğinde yapılacaktır. İsteklilerin muvakkat pey akçeleri makbuzlarıyla birlikte aynı günde ve saatte komisyonda hazır bulunmaları.

Şartname, Maarif Matbaası Müdürlüğünden parasız olarak tedarik olunur.

Kısa Haberler

★ Maarif Vekili Hasan Ali Yücel, dün Validebağdaki pre-vantoryoma giderek tetkiklerde bulunmuştur.

★ Ticaret Vekili Mümtaz Ök-men yarın şehrimize gelecektir.

★ İskenderundan gelen 5 bin ton şeker, şeker şirketine devre-dilmiştir. Ayrıca 5 bin ton şeker de İskenderuna gelmek üzere yo-la çıkarılmıştır.

★ Yakında Irak ve Mısırdan 5 bin otomobil lâstığı gelecektir. Bir şirket de 5 bin otomobil lâstığı sipariş etmiştir.

★ Adliye Vekili, bu akşam on altıda İmralıya gidecek ve yarın dönecektir.

★ Bu yıl, orta tedrisat öğret-menlerinden dört yüz kişi terfi-hak kazanmıştır. Listeler, tasdik için Maarif Vekâletine gönderile-ceklerdir.

★ Tünel için sipariş edilen ka-ruşın getirilmesi kabil olmadı-ğın, tünelin ay sonunda tatili fa-alîyet edeceği haber alınmıştır.

★ Vilâyet, kazaları 10-15 çu-val arasında kahve göndermiştir. Bunlar şimdiye kadar hiç kahve almamış olanlara dağıtılacaktır. Fevziata dün başlanmıştır.

★ Belediye, Cihangirde mev-zuâtın en geniş ve en büyüğü ol-mak üzere bir çocuk bahçesini yap-acaktır. Bahçede, ayrıca kıy i-çin de tesisat vücutte getirilecek-

★ Belediyeye devredilen Çu-bukludaki Hıdiv köşkünün güzel ve büyük korusu yakında halka açılacaktır.

★ Raporla francala alanların sayısı arttığınan, verilmekte olan miktarın otuz cüvaldan kırka çıkarılması için teşebbüslere girişilmiştir.

★ Eğlence yerlerinin bâdema-bire kadar açık bulundurulması-na Örfî İdare Komutanlığı müs-aade vermiştir. Kahveler vesaire gibi mahaller yine eski saatlerde kapatılacaktır.

★ Fiyat Mürakabe Komisyo-nu dünün çekisine 1 lira zam yapmıştır. Bu suretle kur mese ve gürgen toptan 435, perakende 560 kurusa satılacaktır.

★ İskenderun limanına gelen 900 bin çuval kahve vapurlardan boşaltılması başlanmıştır.

★ İstanbul birinci sınıf emni-yet âmirlerinden Sükrü Kulak ü-çüncü sınıf emniyet polis müfettişliğine, İstanbul başkomiserle-rinden Emin Söken İstanbul ü-çüncü sınıf emniyet âmirliğine ta-yin edilmişlerdir.

Yeni Çiflik SÜTHANESİ Yani Stamos No. 194

9 da 31.55, 25.53, 19.82; 42.46, 19.66, 31.25 metre üzerinde dinlenebilmiştir.

